

MANNERHEIMIN
LASTENSUOJELULIITON
Pohjois-Pohjanmaan piiri

Mannerheimin Lastensuojeluliiton
Pohjois-Pohjanmaan piiri ry/
Nivalan toimipiste
Kalliontie 15
85500 Nivala

LAPSIPERHEIDEN KOTIPALVELUN RAPORTTI 1.8.-31.12.2023

MLL Pohjois-Pohjanmaan piirin (myöhemmin MLL) toteuttaman lapsiperheiden kotipalvelun keskeisenä tavoitteena on perheen omien voimavarojen vahvistaminen. Maksuton palvelu on suunnattu perheille, joissa on alle kouluikäisiä lapsia.

Kotipalvelua on mahdollista saada:

- lasten hoitoon ja kasvatukseen
- vanhemman asioinnin ajaksi
- kodinhoitoon ja huolenpitoon

Kotipalvelua ei myönnetä äkillisesti sairastuneen lapsen hoitoon, pelkkään siivoustyöhön ja kotona tehtävän etätöiden, opiskelun tai harrastuksen vuoksi.

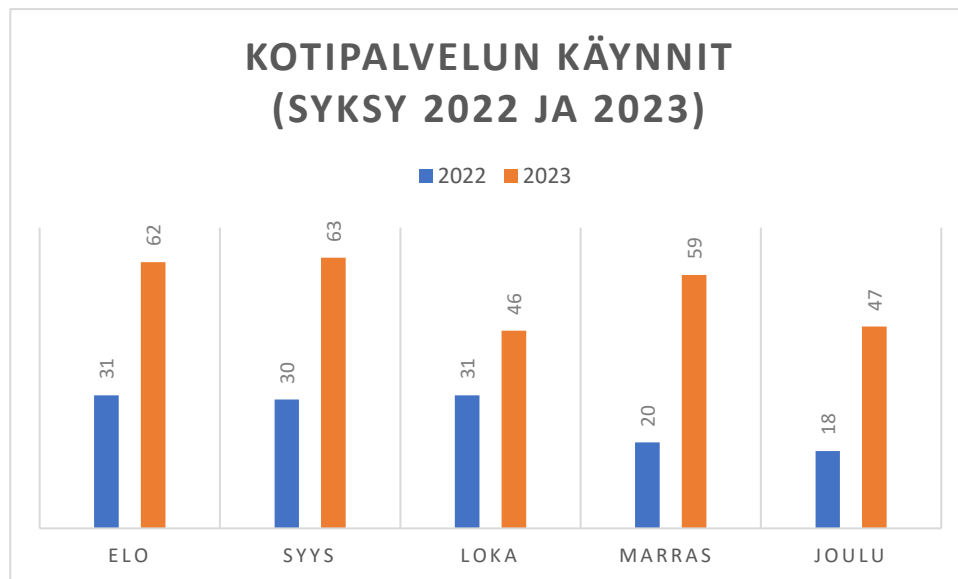

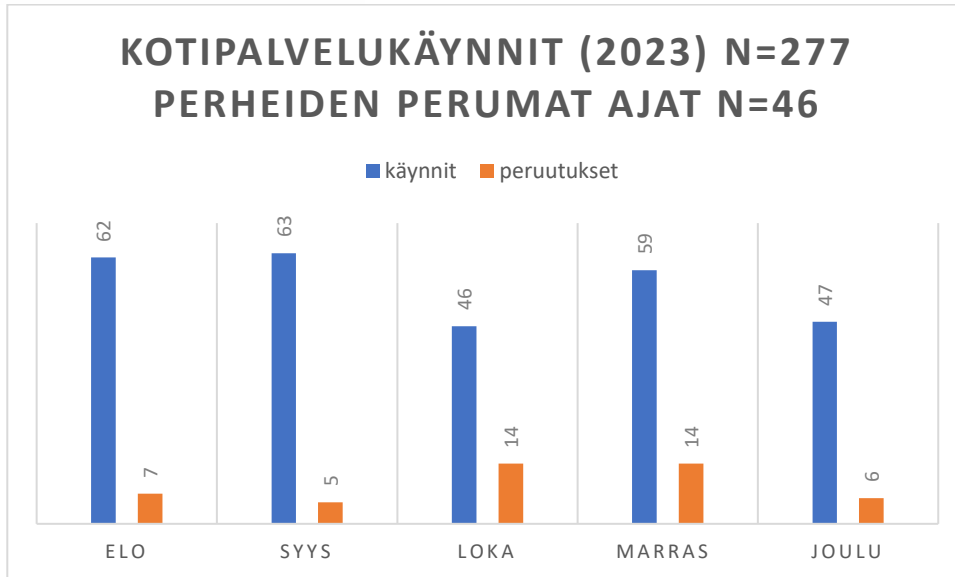
Syksy 2023 MLL:n lapsiperheiden kotipalvelun toteuma

MLL toteuttaa palvelua kahden kotipalvelutyöntekijän (100% ja 80% työaika) sekä järjestöpäällikön koordinaatioresurssin (20%) laajuudella.

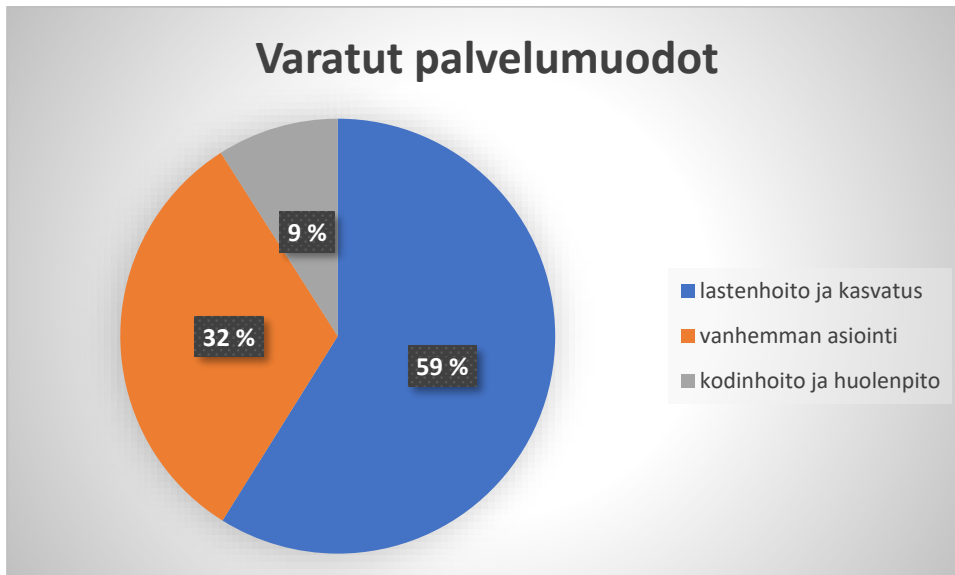
Palvelun sisältö

MLL:n lapsiperheiden kotipalvelussa syksyllä 2023 toteutuneita käyntejä on ollut yhteensä 277 (syksyllä 2022 130 toteutunutta käyntiä). Kotipalvelussa toteutuneita tunteja on ollut 796,5h (syksyllä 2022 354,5h). Syksyn aikana varattuja käyntejä peruttiin perheiden toimesta 46 kertaa, MLL joutui perumaan varauksen 20 kertaa. Perheet peruivat varatun käynnin tyypillisimmin sairastumisen vuoksi. Perheiden perueissa käyntinsä tilalle pyritään ensisijaisesti löytämään korvaava käyntipaikka. MLL ylläpitää yhteystietolistaa, johon perheet voivat ilmoittautua peruutusaikojen käyttäjiksi. Pääosin pystymme löytämään peruttujen käyntien tilalle korvaavan käyntipaikan perheissä. Aina se ei kuitenkaan onnistu ja silloin työntekijä käyttää työaikaansa mm. toiminnan suunnitteluun, markkinointiin ja muihin toimintaan liittyviin työtehtäviin. MLL:n peruutukset johtuivat työntekijöiden sairastapauksista.

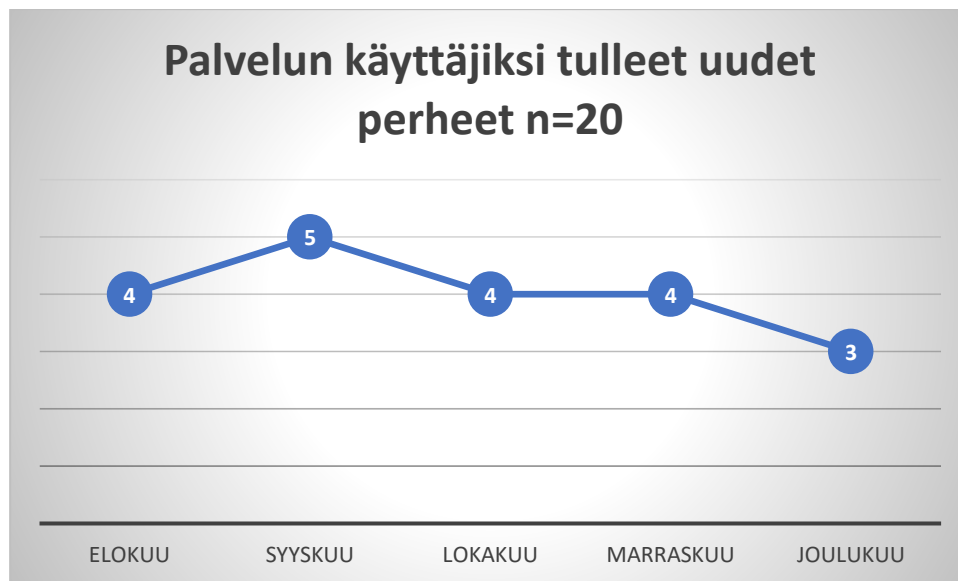
Kotipalvelua varatessa perhe voi valita työntekijän eri palvelumuotoihin. Varatuista palvelumuodoista suosituin on lastenhoito ja kasvatus; yhteensä 202 varausta. Vanhemman asiointiin ajaksi palvelua varattiin 110 kertaa ja kodinhoitoon ja huolenpitoon 31 kertaa. Usein samalla käynnillä työntekijä tekee kuitenkin useita tehtäväalueita, esimerkiksi lastenhoitoon varatulla käynnillä myös kodinhoitoa. Palvelumuodot eivät siis täysin kerro kokonaiskuvaa kotipalvelutyöntekijän todellisista tehtävistä kotipalvelukäynneillä.

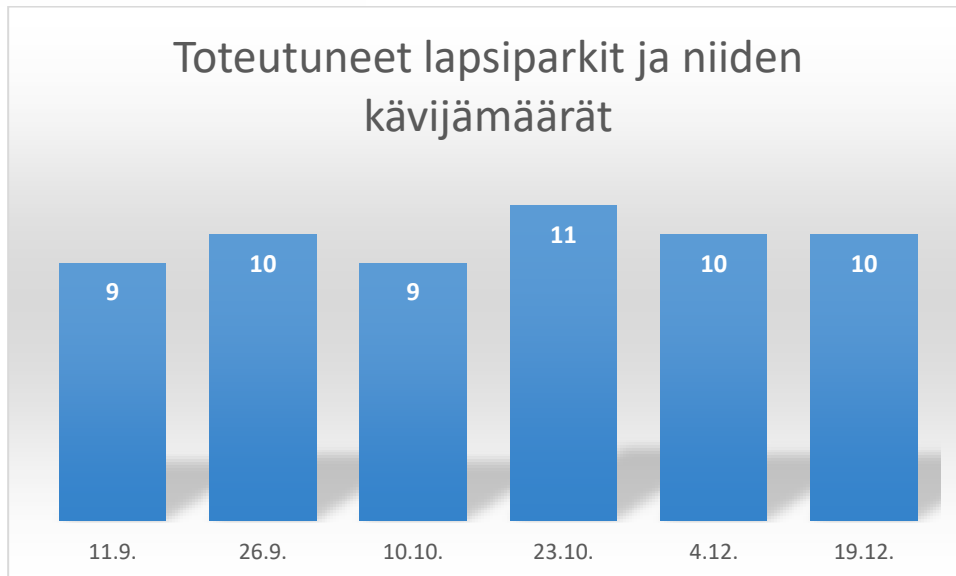
Palvelua käyttävät perheet

Syyskaudella 2023 MLL:n lapsiperheiden kotipalvelua on käyttänyt yhteensä 76 perhettä (syksy 2022 47 perhettä). Kokonaan uusia palvelukäyttäjäperheitä on tullut yhteensä 20 perhettä (syksy 2022 15 perhettä). Perheiden koot ovat vaihdelleet 3 henkilön perheistä 12 henkilön perheisiin.

Lapsiparkki

MLL toteutti syyskaudella yhteensä kuusi lapsiparkkia, parkin ohjaajina toimivat kotipalvelutyöntekijät työparina. Syksyn lapsiparkeissa on ollut yhteensä 59 lasta, iältään 2-8 vuotiaita. Ryhmämuotoista lapsiparkkia on toteutettu sekä aamupäivisin että ilta-aikaan ja se mahdollistaa lastenhoitoavun useammalle perheelle samanaikaisesti. Lapsiparkeissa on aina työntekijöiden ohjaamaa toimintaa lapsille.

MLL:n kotipalvelun markkinointi ja sidosryhmäyhteistyö

Perheissä tehtävän työn lisäksi kotipalvelun työntekijät olivat esittelemässä kotipalvelutoimintaa Nivalan kaupungin järjestämässä muuttajien illassa. Lisäksi kotipalvelutyöntekijät ovat vierailleet seurakunnan järjestämässä perhekerhotoiminnassa yhteensä kolme kertaa. Jalkautumisten tarkoituksena on esittäytyä ja esitellä toimintaa perheille. Kokemuksemme mukaan jalkautumiset edesauttavat uusien perheiden mukaan tulemistä palvelunkäyttäjäksi.

MLL tekee tiivistä yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa (mm. Pohde, kaupungin eri toimialat, muut järjestöt ja vapaa-aikatoimijat). Sidosryhmille tiedotetaan säännöllisesti toiminnan toteutuksesta ym. käytännöistä. Lisäksi yhteistyötä tehdään mm. tilanteissa, joissa perhe ohjataan lakisääteisten palveluiden piiriin.

Kotipalvelutyöntekijöiden täydennyskoulutus

Toinen kotipalvelun työntekijöistä suoritti Ensiavun peruskurssi 1:n, molemmilla työntekijöillä nyt voimassa oleva Ea1 koulutus.

Molemmat työntekijät sekä kotipalvelua koordinoiva järjestöpäällikkö osallistuivat seuraaviin koulutuksiin: *Aggressiivisen asiakkaan kohtaaminen -koulutus; Itsensä johtamisella omien voimavarojen vahvistamista; Itsensä johtaminen ja oman elämän hallinta.*

Palvelun koordinaatio ja perheiden tuki

MLL kohdentaa palvelun koordinaatioon ja työntekijöiden esihenkilötehtäviin järjestöpäällikön työaikaresurssia. Perheiden tueksi tarjotaan ohjausta ja neuvontaa puhelimitse, viestein ja perheen kotona vierailen. Perheen niin toivoessa voimme myös

toteuttaa Lapset puheeksi -keskustelun perheen tilannetta käsitellessämme. Tavallisimmin perhe kaipaa työntekijältä tukea palvelun käyttöön liittyvissä asioissa: palveluaikojen löytäminen, peruutusten ilmoittaminen, peruutusaikojen vastaanottaminen, palvelun ehdot jne. Lisäksi perheitä ohjataan tilanteissa, joissa MLL:n kotipalvelun lisäksi tai tilalle perhe tarvitsee lakisääteisiä palveluita. Näissä asioissa teemme tiivistä yhteistyötä Pohteen eri työntekijäryhmien kanssa.

Palvelua käyttävien perheiden palautekoonti

Arvioimme lapsiperheiden kotipalvelua jatkuvasti, ja tärkeänä osana seuranta on arkipalautteen sekä kirjallisen palautteen kerääminen perheiltä. Syksyllä 2023 lähetimme kaikille palvelua käyttäneille perheille sähköpostitse palautelinkin ja pyynnön vastata siihen.

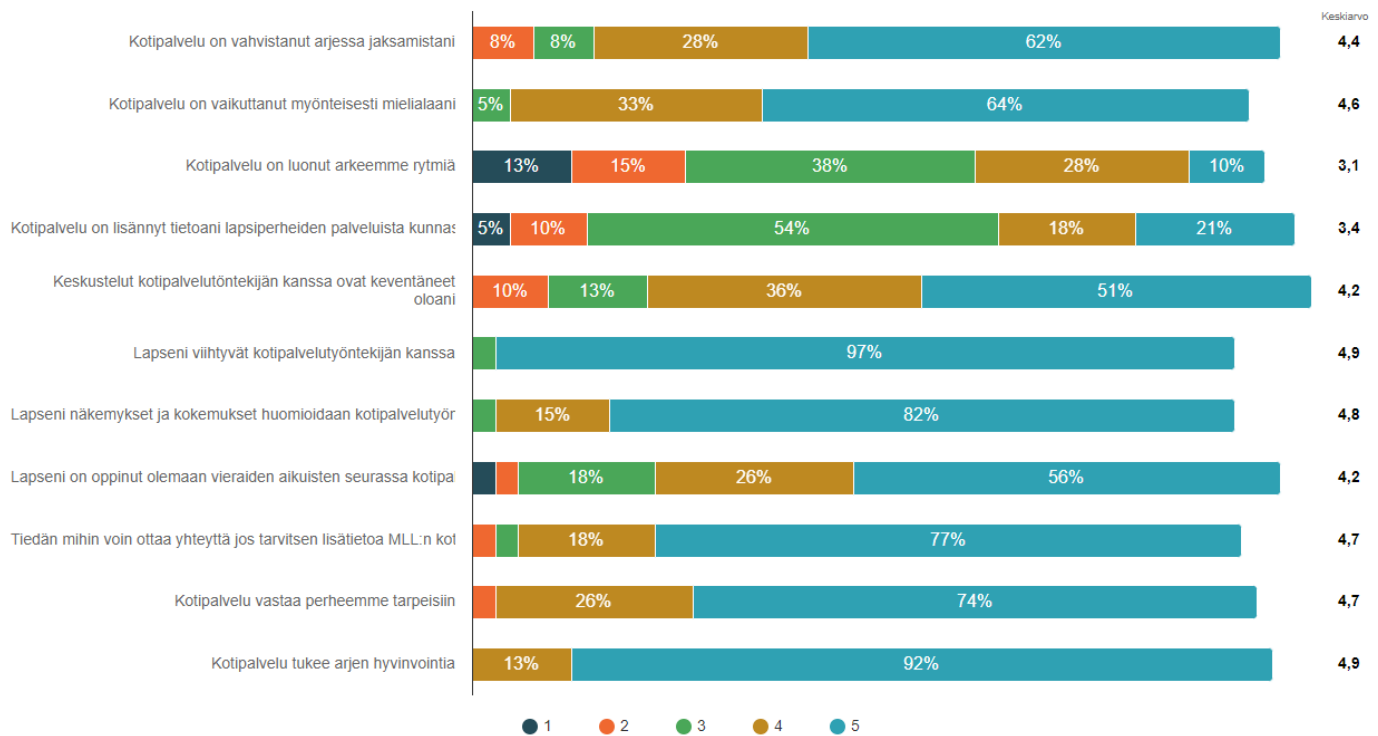
Verkkokyselyn koonti

Syksyllä 2023 lapsiperheiden kotipalvelun palautekyselyyn vastasi 39 palvelua käyttänyttä perhettä. Kyselyllä kartoitimme perheiden kokemuksia palvelun käytöstä ja sen vaikutuksista perheen arkeen. *Kursivoidut tekstit* ovat suoria lainauksia kyselyyn kirjoitetuista vastauksista.

- 1. Mistä sait tiedon kotipalvelusta ja mikä sai sinut käyttämään palvelua? Onko palvelu helppo löytää?** Vastaajat kertoivat saaneensa tietoa palvelusta sosiaalisesta mediasta, neuvolasta, ystäviltä, perheneuvolasta. Jokainen kysymykseen vastannut (n=37) koki palvelun käyttämisen ja löytämisen helpoksi. *"Somesta. Palvelun matalakynnys innosti käyttämään palvelua."* *"Neuvolasta olen saanut vinkkiä. Kuopus ollut vauva-ajan huono nukkumaan, tämän palvelun ansiosta olen saanut välillä hengähtää konkreettisen avun ja juttuseuran avulla. Palvelu on ollut helppo varata netistä."* *"nettiajanvarauksesta iso plussa! Ja työntekijöiden peruutusaikojen tarjoamisesta myös."*
- 2. Onko kotipalvelu vastannut tarpeisiin ja odotuksiin, joiden vuoksi olet sitä varannut?** 100% vastaajista (n=39) vastasi kyllä. Avoimissa vastauksissa mainittiin: arjen monipuolinen apu; lastenhoito; vanhemman lepoaika; luotettavat, pidetyt työntekijät; mahdollisuus vanhempien yhteiseen aikaan, esim. asiointikäynnit. *"Aina ammattitaitoista ja lämmintä palvelua"* *"Lapset on tullut hoidettua, myös ruoka ja muuta kotihommaan on osattu tehdä yhtä aikaa"* Palvelun käyttäminen kokonaisuudessaan koettiin todella helpoksi, ka. 4,8 (n=39).

3. Kuinka hyvin seuraavat väittämät kuvaavat kokemuksiasi MLL:n kotipalvelusta (n=39):

4. Kerro, onko MLL:n kotipalvelu vaikuttanut arkeesi? Muuttuisiko arjessasi jokin, jos kotipalvelua ei olisi käytettävissä? (n=27)

Kotipalvelun vaikutukset perheiden arkeen kohdistuvat erityisesti vanhemman lepo hetken mahdollisuuteen, lastenhoidon ja kodinhoidon apuun sekä vanhemman asioinnin helpottumiseen. Vastauksissa kuvattiin, että mikäli palvelua ei olisi käytettävissä olisi sillä suora vaikutus vanhemman ja koko perheen hyvinvointiin ja jaksamiseen. *"Tässä elämäntilanteessa ei ole muita, jotka antaisivat arkipäivän keskellä hengähdys hetkeä. Joten tämä on erittäin suuri lahja ollut meidän perheelle!"* *"On tosiaankin. Aivan upeaa kun saa joskus jonkun ulkopuolisen ihan alan asiantuntijan hoitaa lapsia. Lapset saavat kokea uusia juttuja/tapoja mitä ite ei oo edes hoksinnu tehdä/ aatella. Tässä oppii samalla eri näkökantoja asioihin joilla voi helpottaa omaa totuttua arjenpyörittystä kohti helpompaa ja sujuvampaa arkea."* *"Ahdistus lisääntyisi."* *"Hyvinvointi heikkenisi."* *"Yksinhuoltajana minun olisi vaikea päästä silloin tällöin omille asioille ilman lapsia ja esimerkiksi xxx (terveydenhoitoon liittyvä asia) käynti jäisi varmaan kokonaan pois."*

5. Kerro omin sanoin mikä toiminnassa ilahduttaa sinua ja perhettäsi? (n=33)

Vastauksissa nousee erityisesti kotipalvelutyöntekijöiden merkitys ja sopivuus tehtäväänsä (mainintoja 28 kpl). Palvelun helppous: ei kriteereitä ja palvelun tarvearviointia, ilmainen, helppo varata, tasapuolisesti kaikkien käytössä (mainintoja 10 kpl). Arjen apu (mainintoja 11 kpl). *"Työntekijät ovat aivan ihania, lämpimiä ja turvallisia! Matalan kynnyksen palvelu, ennaltaehkäisevää työtä parhaimmillaan. Itse sos. alan ammattilaisena pidän palvelua kullannarvoisena kaikenlaisille perheille. Madaltaa myös kynnystä ottaa vastaan esim. Lastensuojelun palveluita ja puhua asioista neuvolassa tai hakeutua perheneuvolaan."* *"Helppo varata, huiput työntekijät, ilmainen ja kaikille tarjolla. Ei tarvi ongelmia saamiseen"* *"Iloinen ja reipas henkilökunta joiden seurassa rentoutuu nopeasti. Tunne että on aidosti kiinnostusta perheen auttamiseen"*

6. Kuinka todennäköisesti suosittelisit MLL:n kotipalvelua ystävällesi tai tuttavallesi? (n=39)

97,4% vastaajista suosittelisi palvelua erittäin todennäköisesti (arvosana 5), yksi vastaaja antoi arvosanan 4 (max 5).

7. Miten MLL:n kotipalvelua voisi mielestäsi kehittää? (n=22)

Kehittämistoiveet kohdistuvat erityisesti palveluresurssien (tunnit/työntekijät) lisäämiseen (mainintoja 15 kpl). Lisäksi yksittäisissä vastauksissa toivottiin enemmän infoa varauskalenterin avauksesta; kotihoidossa olevien lasten perheille enemmän tunteja kuin varhaiskasvatukseen osallistuville; lisää askartelua kotikäynneille, peruutusajkojen tarjoaminen ja lisää aikoja iltaan tai viikonloppuun. *"Enemmän tunteja, kun niitä joutuu esimerkiksi jemmaan jotain lääkäreissua varten ja sitte onkin sairaana tms ja se puolivuosisen loppumassa, nii harmittaa jos jää tunteja sen takia käyttämättä."* *"Hyvin toimii, jokseenkin näyttää että lisä työntekijöistä ei olisi haittaa."* *"Kotihoidossa oleville lapsille ja heidän perheilleen tunteja saisi olla tuplaten, ja virikehoidossa oleville esim. 8h/lukukausi."* *"Nyt on täydellinen ❤️"*

8. Tämän vielä haluaisin sanoa: (n=21)

Kiitos palvelusta (21 vastausta). *"Todella tarpeellinen ennaltaehkäisevä palvelu lapsiperheille. Ilmaisenä kaikille saatavilla. Tämä pitää Nivalassa säilyttää, kun lapsiystävällisenä kaupunkina mainostetaan."* *"Kiitos MLL ja Nivalan kaupunki kun olette edelläkävijöitä tämmösen palvelun kanssa. Tämän matalampaa kynnystä avun hakemiseen ei voi olla!! Ihan ehdoton! Välillä kokee saavansa apua niinku entisajan kodinhoitajilta ❤️"*

Johtopäätökset palautekyselystä:

Perheiden antama palaute palvelusta on kokonaisuudessaan erittäin hyvää. Otamme kaiken saamamme palautteen kiitollisena vastaan ja pyrimme kehittämään palvelua sen pohjalta edelleen. Kaikkiin toiveisiin emme kuitenkaan pysty rajallisella työntekijäresurssilla vastaamaan, esim. lisäaikoja viikonloppuihin tai iltoihin emme suunnittele lisäävämmä. Pari vastaajaa toivoi palautekyselyssä, että rajoittaisimme varhaiskasvatukseen osallistuvien perheiden tuntimäärää kotipalvelussa. MLL:n kotipalvelu on kuitenkin palveluehtojen mukaisesti kriteeritöntä arjen tukea kaikille nivalalaisille lapsiperheille, joissa on alle kouluikäisiä lapsia. Varhaiskasvatukseen osallistutaan monista syistä ja jos lähtisimme rajaamaan palvelua ko. kohderyhmältä, palvelu ei enää olisi kriteerittömästi kaikille avointa, vaan joutuisimme harkitsemaan palvelun käyttöoikeutta jokaisen perheen kohdalla erikseen. Silloin sekä palveluehtoja että palvelun koordinaatioon kohdistettua työntekijäresurssia pitäisi tarkastella uudelleen. Palvelutuntien kohdistuminen arkipäiviin rajaa kohderyhmää kuitenkin pääasiallisesti kotihoidossa olevien lapsiperheiden käyttöön. Muihin kehittämistoiveisiin reagoimme kynnyksettömästi, esim. askartelukassi kulkee työntekijöiden mukana entistä useammin.

Raportin kokosi:

30.1.2024

Piia Hirvasoja-Korkiakoski

järjestöpäällikkö

MLL:n Pohjois-Pohjanmaan piiri ry

JAKELU

Timo Alatalo hyvinvointijohtaja, Nivalan kaupunki

Eevaleena Mattila, toiminnanjohtaja, MLL:n Pohjois-Pohjanmaan piiri